

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
22-03-2013

Uds. dato:
30-04-2013

Nummer:
65-13

J.nr.
1500193-12

Status: Gældende

Principafgørelse

arbejdsskade - erhvervssygdom - personalemæssige tiltag - proportionalitet - pædagog - anklage - om: grænseoverskridende aktiv adfærd

Lov:

Lov om arbejdsskadesikring - lovbekendtgørelse nr. 278 af 14. marts 2013 - § 7 og § 8

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

En arbejdsgivers påtale og iværksættelse af relevante forholdsregler for en medarbejder i anledning af klager over medarbejderens adfærd hører under arbejdsgivers ledelses- og instruktionsbeføjelser. Når de iværksatte forholdsregler ikke er mere vidtgående, end hvad der efter omstændighederne kan anses for rimeligt, kan medarbejderens psykiske symptomer ikke anses for at være forårsaget af arbejdets særlige art. De psykiske symptomer kan derfor ikke anerkendes som en erhvervssygdom.

En mandlig pædagog var uberettiget blevet anklaget for grænseoverskridende adfærd over for børn i en skolefritidsordning. Arbejdsgiveren gav pædagogen en henstilling om forsigtighed ved omgangen med børn under hans arbejde som pædagog og iværksatte personalemæssige tiltag, når henstillingerne ikke blev overholdt.

Østre Landsret lagde til grund, at der var tale om forældrehenvendelser om tre episoder, hvor en mandlig pædagog skulle have udvist grænseoverskridende adfærd i forhold til børn i den skolefritidsordning, hvor han var ansat. Disse henvendelser førte til påtaler, hvor skoleledelsen henstillede, at pædagogen satte de samme grænser for fysisk kontakt med børnene som andre pædagoger. Østre Landsret lagde endvidere til grund, at pædagogen selv havde forklaret, at det ikke var forældrehenvendelserne, der var årsag til hans psykiske symptomer, men de særlige restriktioner, ledelsen satte for ham på baggrund af henvendelserne.

Dommen tager stilling til belastningen som følge af de restriktioner, som var begrundede i forældrehenvendelserne om grænseoverskridende adfærd, og ikke til belastningen som følge af henvendelserne. Pædagogen blev ikke anklaget for egentlige seksuelle overgreb på børnene. Ledelsens reaktion var at henstille til en anden adfærd og senere at indskærpe denne.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Østre Landsret har afsagt dom på baggrund af en stævning mod Ankestyrelsen. Østre Landsret frifandt Ankestyrelsen, og vurderede, at der ikke var grundlag for at anerkende sikredes psykiske symptomer på baggrund af arbejdets særlige art.

2. Reglerne

Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1, nr. 2, 1. led fastslår, at Erhvervssygdomsudvalget kan indstille til anerkendelse af en sygdom udenfor fortegnelsen over erhvervssygdomme, hvis der er lægelig erfaring for en sammenhæng mellem en sygdom og bestemte påvirkninger

Det fremgår af § 7, stk. 1, nr. 2, 2. led, at sygdommen kan anerkendes, hvis den udelukkende eller i overvejende grad er opstået som følge af arbejdets særlige art.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

6-13: Spørgsmål om anerkendelse af en belastningsreaktion som ulykkestilfælde hos en mandlig pædagog. Der var tale om uretmæssige anklager om seksuelt overgreb på et barn i den institution, hvor sikrede arbejdede. Ankestyrelsen fastslog i denne afgørelse, at anklager om seksuel krænkelse af et barn er meget belastende, og

at en sådan anklage kan medføre en psykisk reaktion, som kan anerkendes som en ulykke i arbejdsskadesikringslovens forstand.

4. Den konkrete afgørelse

Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen havde efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget afvist at anerkende skadelidtes psykiske sygdom som en erhvervssygdom. Der var tale om en sygdom udenfor fortegnelsen, og myndighederne fandt ikke grundlag for at anerkende sygdommen som en erhvervssygdom på baggrund af arbejdets særlige art. Spørgsmålet om anerkendelse blev genoptaget og på ny afvist, da skadelidte fik stillet diagnosen "kronisk belastningstilstand".

Sagsøger indbragte sagen for retten og nedlagde påstand om, at Ankestyrelsen skulle anerkende skadelidtes psykiske lidelse som en erhvervssygdom på baggrund af arbejdets særlige art, efter dagældende arbejdsskadesikringslovs § 9, jf. § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led. Østre Landsret afsagde dom den 15. marts 2013 og frifandt Ankestyrelsen.

Under retssagen blev der indhentet udtalelse fra Retslægerådet. Retslægerådet vurderede, at diagnosen "længerevarende depressiv reaktion" (en tilpasningsreaktion), beskrev skadelidtes tilstand i perioden op til 2 år efter anklagerne. For tiden derefter var diagnosen "kronisk forstemningstilstand af depressiv type". Retslægerådet vurderede, at der var overvejende sandsynlighed for årsagssammenhæng mellem belastningerne i forbindelse med anklagerne og skadelidtes psykiske tilstand.

Efter at Retslægerådet havde udtalt sig, og mens sagen verserede for landsretten, genoptog Ankestyrelsen sagen på ulovbestemt grundlag. På baggrund af Retslægerådets udtalelser blev sagen på ny forelagt for Erhvervssygdomsudvalget, som igen indstillede til afvisning. Erhvervssygdomsudvalget vurderede, at der ikke var årsagssammenhæng mellem belastningen som følge af arbejdsgiverens skærpede tilsyn og udviklingen af skadelidtes psykiske symptomer.

Arbejdsskadestyrelsen fastholdt på baggrund af indstillingen fra Erhvervssygdomsudvalget vurderingen af årsagssammenhængen og afviste at anerkende skadelidtes lidelse som en erhvervssygdom. Ankestyrelsen vurderede, at en tilpasningsreaktion er et udtryk for en reaktion på en "almindelig" krisesituation, og at en tilpasningsreaktion ikke er en sygdom af en karakter, der vil kunne anerkendes som en erhvervssygdom.

Skadelidte afgav forklaring i Østre Landsret og forklarede blandt andet, at det ikke var forældrehenvendelserne, men alene de særlige restriktioner, som arbejdsgiveren gjorde brug af, der belastede ham.

Ankestyrelsens psykiatriske lægekonsulent afgav også forklaring i landsretten. Lægekonsulenten beskrev, at individuel disposition og sårbarhed spiller en væsentlig rolle for risikoen for udvikling af en tilpasningsreaktion, men at reaktionen antagelig ikke opstår uden en belastende begivenhed. Lægekonsulenten udtalte ligeledes, at den belastning, skadelidte havde været udsat for, var væsentlig og af en karakter, som de fleste mennesker vil reagere på, men at mange dog ikke nødvendigvis ville reagere så voldsomt som skadelidte.

Østre Landsret frifandt Ankestyrelsen, idet retten vurderede, at arbejdets særlige art ikke var grundlag for at anerkende sikredes psykiske symptomer som en erhvervssygdom. Østre Landsret fandt det ikke godtgjort, at arbejdsgiverens reaktion på de beskrevne forældrehenvendelser indebar særlige restriktioner, eller var mere vidtgående, end hvad omstændighederne tilsagde.